

Årsmelding 2016

ORGANISASJON

Generell drift

Kontoret har blitt driftet på Fauske av daglig leder i 100 prosent stilling. I tillegg har vi hatt en prosjektleder for folkehelsearbeidet i 50 % med kontorsted i Bodø/Vestvågøy. I tillegg har vi hatt 30 prosent stilling til prosjektplanlegging i Vestvågøy.

Administrasjonen har i tillegg til forefallende kontorarbeid ivaretatt oppgaven som sekretær i styremøter og for arealsaknettverket, oppdatert nettsiden, instagram og facebook siden med relevante saker og informasjon om FNF-arbeidet og sendt ut nyhetsbrev. Høringsuttalelser er lagt ut på nettsiden.

Økonomi

Administrasjonen har sørget for at søknader og rapporter er sendt våre viktigste bidragsytere, Nordland fylkeskommune og FNF nasjonalt. FNF skal bruke sine midler effektivt og øke kapasiteten gjennom aktiv deltakelse fra våre tilsluttete organisasjoner. Frikjøp av ressurspersoner i viktige saker og legge til rette for å delta på befaringer og møter er måten vi jobber på for å oppnå resultater.

I 2016 hadde FNF Nordland følgende driftsresultat:

Driftsinntekter:	919 967
Lønns- og driftsutgifter:	1 130 876

Dette er en nedgang på kr 349 218 mot inntektene i fjor. Underskudd er på kr 207 530. Ved utgangen av perioden er egenkapitalen kr 825 592.

1. januar 2016 ble arbeidsgiveransvaret overført til FNF nasjonalt som også fordeler statstilskuddet. All lønn og sosiale utgifter for koordinator og prosjektleder blir nå ivaretatt og utbetalt av FNF nasjonalt. Tidligere har statstilskuddet blitt fordelt til fylkene etter objektive kriterier som stillingsprosent, resultater (jf. arealsaknettverket) og geografi. Nordland var det fylket som mottok mest etter disse kriteriene.

Lønn og sosiale utgifter til koordinatoren dekkes imidlertid mot en egenandel på ca 20 % (kr 110 000,-). Mens alle kostnader ved prosjektleder, kr 322 973,79,- og oppgavepliktige kostnader for begge ansatte (kost- og bilgodtgjørelse) ble fakturert FNF Nordland på slutten av året.

I tillegg til at FNF Nordland skal betale egenandel, er geografi- og resultatstilskuddet tatt bort. FNF nasjonalt sin modell for fordeling av de statlige midlene har derfor medført at FNF Nordland i 2016 har fått ca. 190 000 mindre av de statlige midler enn i 2015, dette er midler som går til fordeling til andre fylker som ikke får tilskudd fra sin fylkeskommune. FNF

nasjonalt mener at også fylkeskommunene skal bidra økonomisk, samt at behovet for egenkapital er mindre nå som fylkene ikke lenger har arbeidsgiveransvaret.

I forbindelse med den nye økonomimodellen har vi uttalt oss muntlig og skriftlig til FNF nasjonalt om vårt syn på ordningen og de negative konsekvenser det har for kapasiteten med arealsaksarbeidet. I oktober hadde vi et drøftingsmøte om den nye økonomimodellen, med representanter fra Rana Turistforening, Bodø og Omegn Turistforening (på skype), Naturvernforbundet i Nordland og NJFF-Nordland til stede.

Oversikt over aktuelle tilskuddsordninger er oppdatert og lagt ut på nettsiden, på facebook og i nyhetsbrev.

Tillitsvalgte

Etter årsmøtet 27.februar 2016 har styret hatt følgende sammensetning:

- Leder: Erling Solvang, Naturvernforbundet (valgt for 1 år i 2016)
- Medlem: Ylva Edvardsen, NJFF-Nordland (valgt for 2 år i 2016)
- Medlem: Erik-Johan Kimsaas, Turistforeningene (valgt for 2 år i 2015)
- 1. vara: Åge Mohus, Orienteringskretsen (valgt for 1 år i 2016)
- 2. vara: Helene Børsting, Salten Naturlag (valgt for 1 år i 2016)
- 3. vara: Lovise Meyer, 4H (valgt for 1 år i 2016)

I 2016 har styret hatt 6 styremøter og behandlet 57 saker. Møtene ble vanligvis avholdt i Bodø men i juni ble styremøtet lagt til Narvik. Det har blitt lagt til rette for at styret kunne få delta på relevante arrangementer.

MÅLSETNINGER OG TILTAK

Målsetning 1. Påvirke i alle plansaker

FNF har i 2016 prioritert oppfølgingen av energisaker (vind og vannkraft), snøskuterløyper og kystsoneplanlegging.

Kystsoneplaner og oppdrett

Arbeidet knyttet til oppdrett og kystsoneplanlegging ble i stor grad ivaretatt gjennom Kystplan Helgeland. FNF Nordland besøkte kommuneadministrasjoner i tillegg til et møte med prosjektlederen for Kystplan Helgeland. FNF sendte uttalelse til alle 13 kommuner som omfattes av planen. På nettsiden til FNF Nordland er det laget en sak om dette og alle uttalelser er gjort tilgjengelig. Det har i tillegg vært befaring og arbeid med oppdrettsaker i Gildeskål, Beiarn, Steigen og Skjerstadvjorden.

Energisaker

Det er fortsatt stort press på vassdragsnaturen som følge av fornybarsatsningen og utbyggingen av småkraftverk. I 2016 skrev FNF uttalelser til søknader om småkraftverk på Helgeland og i Salten, og deltok på befaringer av disse.

I arbeidet med vilkårsrevisjoner arrangerte FNF Nordland, Naturvernforbundet i Narvik og SABIMA, et dialogmøte i forbindelse med vilkårsrevisjon av Skjomenvassdraget. På

dialogmøtet var det god deltakelse og vi fikk dyktige fagfolk og innledere med på møtet. Arbeid med vilkårsrevisjoner av gamle kraftverk blir mer aktuelt de kommende årene og saker som i Skjomenvassdraget må følges opp.

Snøskuterløyper og motorferdsel i utmark

Det planlegges flere snøskuterløyper for fornøyelseskjøring i fylket. I Fauske, Hemnes, Rana, Grane, Hattfjelldal, Gildeskål er det fastsatte og/eller planlagte snøskuterløyper. Dette er krevende og utfordrende for naturvern- og friluftslivsinteressene å følge opp. Det ender ofte med å sende inn klage med lang behandlingstid. Det settes ikke oppsettende virkning og derfor blir enkelte løyper etablert inntil klagebehandlingen og endelig vedtak er fattet av settefylkesmann. Det samme har vi erfart i en annen klagesak som omfatter bygging av fritidsboliger i strandsonen i Kjærffjordstraumen i Tjeldsund kommune, uten at kjente natur- og friluftslivverdier ble lagt til grunn.

«Klimaskog» og skogplanting

Nordland er blant fylkene som deltar i den nasjonale treårige pilotfasen «planting av skog på nye arealer som klimatiltak». I den forbindelse er det opprettet en referansegruppe. FNF har vært i kontakt med prosjektleder og bedt om at natur- og friluftslivsorganisasjonene må være med. Norsk Ornitologisk forening avd. Nordland, Turistforeningene i Nordland og Naturvernforbundet i Nordland fikk alle fått plass i referansegruppa.

Ellers har FNF, i samarbeid med Naturvernforbundet i Nordland og Salten, og Norsk Ornitologisk forening avd. Nordland, påklaget et vedtak om å tillate planting av lutzgran i Bodø.

Planforum

FNF har ikke hatt kapasitet til å møte i Planforum 2016. I Planforum møter kommuner, og regionale og statlige etater for å avklare planutfordringer på et tidlig stadium, unngå innsigelser og øke forståelsen for kommunenes ulike utfordringer. Dette kan derfor være en fin møteplass for FNF for å diskutere arealsaker med planmyndigheten.

Målsetning 2. Påvirknings og holdningsarbeid

Den beste metoden og arenaen for å påvirke og formidle informasjon om FNF-samarbeidet er gjennom aktiv deltakelse på møter, samlinger, befaringer mv. FNF har derfor lagt til rette for deltakelse fra de tilsluttete organisasjonene og fra administrasjonen.

Bruk av media er viktig for å påvirke og skape oppmerksomhet rundt saker vi jobber med. Facebooksiden gjør at vi i større grad når ut med vårt budskap og synliggjør vår aktivitet. Mens høringsuttalelser sendes som hovedregel med kopi til media, men kapasiteten er for liten til oppfølging. Ikke alle saker er like interessante for media, men vi har fått god medieoppmerksomhet gjennom Kystplan Helgeland og skuterløyper i Fauske, Hemnes og Rana. I tillegg har det vært mye medieoppmerksomhet knyttet til prosjektet «Tur- og treningskompis» og integreringsprosjektet.

Målsetning 3. Kontakt med myndighetene

FNF Nordland har ikke gjennomført drøftingsmøter med Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland. Koordinator og styreleder har likevel hatt kontakt om en rekke

enkeltsaker. Formelle drøftinger om arealforvaltning med myndighetene har derfor til en viss grad uteblitt. FNF Nordland har vært på møter med Nordland fylkeskommune om samarbeidsavtalen med frivillige organisasjoner, samt det årlige møte mellom fylkeskommunen, friluftsrådene og Statskog. I disse møtene har vi presentert våre tiltak og satsningsområder i folkehelsearbeidet. Også deltakelse på befaringer og arrangementer sørger for at vi kan møte myndighetene og diskutere saker jo jobber med.

FNF Nordland har representanter i flere utvalg og referansegrupper for verneområder. Representasjon i friluftsrådene gir oss anledning til å møte politikere og ansatte i kommunene. En oversikt over representasjon i ulike råd og utvalg ligger ute på nettsiden og oppdateres årlig.

Målsetning 4. Kompetanseoppbygging i organisasjonene

FNF Nordland skal bidra til å bygge opp kompetanse i tilsluttete organisasjoner. Dette gjøres gjennom å legge til rette for deltakelse på arrangementer og andre kompetansehevende tiltak. Dette er også beskrevet i FNF Nordlands strategiplan.

I 2016 er det lagt til rette for deltakelse på flere kompetansehevende arrangementer om friluftsliv, folkehelse og arealsaker. I arbeidet med kystsonoplanlegging er det blant annet lagt til rette for deltakelse på «*Villakskonferansen i Alta*», «*Hardangerfjordseminaret*», møte med Havforskningsinstituttet i Bergen, dialogmøtet «*Vern av ville bestander - sikker, bærekraftig oppdrettsvirksomhet i Salten*», folkemøte i Kvænanen. I tillegg kommer flere møteaktiviteter i forbindelse med oppdrett og arealforvaltning i Skjerstadfjorden.

Andre eksempler på kompetansehevende arrangementer FNF Nordland har sørget for at våre medlemsorganisasjoner har deltatt på:

- Temasamling med tema Friluftslivets år, i Bodø
- Vefsnakonferansen i Mosjøen
- Konferansen «Utstyrt for fremtiden?» i Drammen
- Plankonferansen i Bodø
- Energiseminar i Oslo
- Konferanse om klimatilpasning i Nordland, Bodø
- Friluftslivssamling hos Miljødirektoratet i Trondheim
- Vannmiljøkonferansen i Trondheim
- Befaringer av småkraftverk i Salten og på Helgeland.

Til tross for at FNF har vært representert på mange arrangementer, er det fremdeles et stort potensial i å få flere folk fra de tilsluttete organisasjonene med på relevante arrangementer.

Målsetning 5. Friluftsliv og folkehelse

FNF Nordland fremmer friluftslivet og fysisk aktivitet i de fleste sammenhenger, enten det gjøres i høringsuttalelser, i media, eller på møter og samlinger.

Tur- og treningskompis

Av konkrete tiltak er lagt ned mest innsats i prosjektet «Tur- og treningskompis», som er et samarbeidsprosjekt med Nordland idrettskrets og Valnesfjord Helsesportsenter. Prosjektet skal legge til rette for at alle mennesker med en funksjonsnedsettelse skal få oppleve trygghet

og mestring gjennom fysisk aktivitet og friluftsliv, og sammen med en Tur- og treningskompis. Tur- og treningskompiser rekrutteres fra lag og foreninger i kommunene. Dette gjøres gjennom å arrangere kurs i samarbeid med de ulike kommunene og frivillige lag og foreninger, som inviteres til å holde en aktivitetsøkt på kurset slik at de får vist fram deres aktiviteter. Kurset går over to kvelder eller en helg.

I 2016 har det vært avholdt kurs Alstadhaug og Vågan (helgekurs), og kveldskurs Sørfold, Fauske, Saltdal, Narvik, Vestvågøy. I tillegg har det vært oppfølgingssamlinger i Vestvågøy og Vågan kommuner. For mer informasjon om prosjektet så vises det til prosjektrapport som er tilgjengelig på vår nettside.

Integrering gjennom friluftsliv

I prosjektet «Integrering gjennom friluftsliv» skal FNF bistå de tilsluttete organisasjonene til å inkludere asylsøkere og innvandrere i friluftslivsaktivitet. I 2016 bistod vi Bodø og Omegns Turistforening med å ta med flyktninger på «7-toppsturen» i Bodø. I tillegg bistod FNF til markeringen av Friluftslivets Uke i Vestvågøy der en gruppe flyktninger deltok.

Arctivity

FNF har også vært representert i styringsgruppa for arrangementet «Arctivity» ved Valnesfjord Helse- og idrettsenter og sørget for at NJFF-Nordland kunne stille med en fluefiskeinstruktør på arrangementet.

Samarbeidsprosjekt med Vestvågøy kommune

Høsten 2016 igangsatte vi oppstart på et samarbeidsprosjekt med Vestvågøy kommune der lag og foreninger utfordres til å aktivisere inaktive voksne og innvandrere. Det skal legges til rette for lavterskelaktiviteter med fokus på friluftsliv og naturglede. Det ble jobbet med en prosjektbeskrivelse og flere møter med kommunens administrasjon og frivillige lag og foreninger. Prosjektlederen ble ansatt i en 30 prosent stilling. I 2017 skal prosjektet igangsettes.

Målet i samarbeidsprosjektet er å få til et samarbeid med kommunen og etablere partnerskapsavtaler med lag og foreninger. Rekruttering av «turkompiser» i nærmiljøområder blir et avgjørende tiltak i prosjektet.

Folkehelsealliansen i Nordland

FNF er medlem i Folkehelsealliansen i Nordland, som er et forum for regionale aktører som ønsker å samarbeide om bedre folkehelse i Nordland. Det avholdes to årlige alliansemøter. I tillegg er det opprettet arbeidsgrupper, hvor FNF deltar i arbeidsgruppa *Bo og nærmiljø*.

Det lages en årlig rapport for prosjektene som gjennomføres og andre aktiviteter i folkehelsearbeidet. FNF Nordlands folkehelsearbeid lar seg gjennomføre som følge av økonomisk støtte fra Nordland fylkeskommune med forpliktende samarbeidsavtale til grunn. FNF sender en årsrapport til Nordland fylkeskommune om folkehelsearbeidet.

Det vises for øvrig til aktivitetskalenderen for 2016 som vedlegges årsmeldinga.